§ 133 Mošuvnnat – *joatkka.*

§ 133.2 M 648 – Sierra doarjja sámi fitnodagaide mat ohcet EO-ruhtadeami

Áššegirjjit
- Dievasčoahkkin beavdegirji 2026-02-17—19, § 14
- M 648 Jennie Granbergas, Veronika Håkanssonas 2026-02-18, Dnr 2026-402
- Stivrra beavdegirji 2026-04-14—16, § 50.
- Ealáhuslávdegotti beavdegirji 2026-09-29, § 25
- Boazodoallolávdegotti beavdegirji 2026-10-08, § 60

Guovvamánu 18. beaivvi 2026 ovddideigga Jennie Granberg ja Veronika Håkansson mošuvnna, mas soai evttoheaba:

ahte Sámediggi ásaha sierra veahkkefálaldaga sámi fitnodagaide mat ohcet EO-doarjaga.

1. ahte veahkkefálaldaga ulbmil lea dieđihit ja bagadallat sámi fitnodagaid vejolašvuođaid birra oažžut EU-ruhtadeami, earret eará makkár prográmmat gávdnojit, maid gáibidit ohcamiin ja mo lea ohcanproseassa.

2. Ahte fitnodagat galget veahkkefálaldagas oažžut veahki EO-ruhtadeami ohcamiiguin áššedovdiin ja eará veahkkin čállit ja buoridit iežeset ohcamiid vái dat šaddet riekta, ja maiddái veahki prošeaktaplánemii ja bušeahtta ráhkadeapmái.

3. Ahte veahkkefálaldat ovdánahttá guhkesáiggi strategiijaid maiguin nannet sámi ealáhusaid gilvonávccaid go identifiserejit ja ohcet EU-doarjjaprográmmaid regionála, nationála ja riikkaidgaskasaš dásis.

4. Ahte veahkkefálaldat ovttasbargá eará oasálaččaiguin ja organisašuvnnaiguin, mat barget EO-doarjagiiguin, vái ásahit resursa- ja áššedovdi fierpmádagaid, mat sáhttet leat ávkin sámi fitnodagaide.

Stivra mearridii cuoŋománu 14. -16. b. 2026, § 50.8

ahte gohčču hálddahusa válbmet ášši árbevieru mielde, eahpepolitihkalaččat, rievttálaččat ja áššálaččat ja maid čilget ovddit mearrádusaid áššis ja dasto bivdit cealkámuša ealáhus- ja boazodoallolávdegottis.

———————

§ 133 Mošuvnnat – *joatkka.*

§ 133.2 M 648 – Sierra doarjja sámi fitnodagaide mat ohcet EO-ruhtadeami – *joatkka.*

Sámedikki hálddahus lea meannudan mošuvnna árbevieru mielde, evttohusa ásahuvvon geavada mielde ja eahpepolitihkalaččat, rievttálaččat ja áššálaččat.

Sámedikkis leamaš 1997 rájes doaibman iešguđege EO-prográmmaid hálddašeaddji eiseváldin ja ovddasvástádusain doarjut sámi ealáhusdoaimmaid. Dat lea dađistaga huksen gelbbolašvuođa ohcamiidda ja máksimiidda.

Sámedikkis lea odne ovddasvástádus čađahit EO-prográmmaid guokte prográmma bokte. Interreg Aurora mas Ruoŧa Sámedikkis oktan Norgga ja Suoma Sámedikkiin lea oktasaš čállingoddi sámi suorggis Auroras. Eanadoallodoaimmahat lea maid eiseváldi mii veahkeha, mas lea ovddasvástádus čađahit doaibmabijuid nationála Strategálaš plánas, mii guoská investeren- ja prošeaktadoarjagiidda. Sámedikkis barget golbma bargi EO-doarjagiiguin.

Sámediggi addá dábálaš dieđuid ja bagadallamiid doarjaga ulbmiliid, eavttuid ja ohcanproseassa birra buot ohcciide geat gáibidit daid ja orru leamen nu ahte doaibmabiju ohcalit ja atnet árvvus. Sámedikki bargu lea maid bearráigeahčča ja čuovvolit ahte juolluduvvon doarjagat leat geavahuvvon riekta. Muhto eiseváldi ii sáhte veahkehit hábmet ja čállit ovttaskas doarjjaohcamiid ja de galgá dasto guorahallat ja mearridit ášši. Dakkár ortnet sáhttá rihkkut hálddahusrievttálaš áššálašvuođa, bealekeahtesvuođa ja dássášaš meannudeami prinsihpaid ja dasto dagahit ahte bealekeahtesvuohta eahpiduvvo.

Dálá EO-doarjja prográmmaáigodat lea loahpa guvlui mannamin ja leat álgán ráhkkanit boahtte prográmmaáigodahkii. Sámedikki stivra konsultere ráđđehusain ášši ja leat čilgen prinsihpaid mat gusket doarjagiidda sámi ealáhuseallimii boahtte prográmmaáigodagas, sii ovddidedje gažaldaga ahte galgá go sámi ealáhuseallin meannuduvvot ovttadássášaččat eará ealáhusain.

Dat leamaš guhká vuoruhuvvon ášši doarjut sámi ealáhuseallima oppalaččat, iige dušše EO-doarjagiid bokte. Sámedikki jahkásaš bušeahttaovddideamis ráđđehussii lea sámi ealáhuseallin gažaldat ovdán buktojuvvon sierra politihkalaš áššin máŋga jagi juo. Sámi ealáhuseallima ovdánahttin lea čadnon gaskaboddosaš EO-prográmmaide, mas ii leat jotkkolašvuohta, lea váilevaš guhkesáiggi plánen ja unnán vejolašvuohta strategalaš ovdánahttinbargui. Maiddái Sámedikki vejolašvuohta ovttasbargat regionála ja nationála eiseválddiiguin regionála ovddideami, biebmostrategiija ja ceavzilis ealáhusovdáneami surggiiguin lea maiddái ráddjejuvvon, vaikko eará oasálaččain lea beroštupmi lassánan das.

§ 133 Mošuvnnat – *joatkka.*

§ 133.2 M 648 – Sierra doarjja sámi fitnodagaide mat ohcet EO-ruhtadeami – *joatkka.*

Ealáhuslávdegoddi mearridii čakčamánu 29. b. 2026, § 25;

ahte vuosttas ja goalmmát čuoggát mošuvnnas leat vástiduvvon maid dás bajábealde leat čilgen go Sámedikkis lea ohciide Interreg ja CAP čállingoddi. Bargui gullá maid evttohit ođđa EO-prográmmaid,

ahte hilgut evttohusa čuoggáid guokte ja njeallje, go čuoggá guokte evttohus rihkku áššálašvuođa, bealakeahtevuođa ja ovttadássásaš meannudeami ja njealját čuoggá ii leat vejolaš čađahit dálá bargoveagain ja ekonomalaččat dálá resurssaiguin.

ahte seammás dárkkistit ášši.

_____

Boazodoallolávdegoddi mearridii golggotmánu 8. b. 2026, § 60.1

ahte doarju ealáhuslávdegotti cealkámuša.

_____

Stivra evttoha Sámedikki mearridit

ahte hilgut mošuvnna.

Ášši dárkkistuvvo seammás

§ 133 Motioner – forts.

§ 133.3 M 648 – Kvalificerat stöd till samiska företag som söker EU-medel

Dokument
- Plenumsprotokoll 2026-02-17—19, § 14
- M 648 av Jennie Granberg, Veronika Håkansson 2026-02-18, Dnr 2026-402
- Styrelseprotokoll 2026-04-14—16, § 50.8
- Näringsnämndens protokoll 2026-09-29, § 25
- Rennäringsnämndens protokoll 2026-10-08, § 60

Jennie Granberg och Veronika Håkansson har den 18 februari 2026 inlämnat en motion där de yrkar:

att Sametinget inrättar en kvalificerad stödfunktion församiska företag som söker EU-medel

1. Att stödfunktionen får till uppgift att informera och vägleda samiska företag om möjligheter till EU-stöd, inklusive vilka program som finns, vilka ansökningskrav som gäller och hur ansökningsprocessen ser ut.

2. Att stödfunktionen erbjuder stöd vid ansökningar om EU-stöd genom att tillhandahålla expertis och resurser som kan hjälpa företag att formulera och förbereda sina ansökningar korrekt, inklusive projektplanering och bud getering.

3. Att stödfunktionen utvecklar långsiktiga strategier för att stärka samiska företags konkurrenskraft genom att identifiera och ansöka om EU-stödsprogram på regional, nationell och internationell nivå.

4. Att stödfunktionen samarbetar med andra aktörer och organisationer som arbetar med EU-stöd för att skapa ett nätverk av resurser och expertis, vilket kan gagna samiska företag.

Styrelsen beslutade 14 -16 april2026, § 50.8

att uppdra till kansliet att bereda motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt samt redovisa tidigare beslut i ärendet och därefter inhämta yttrande från närings- och rennäringsnämnden.

———————

§ 133 Motioner – *forts.*

§ 133.2 M 648 – Kvalificerat stöd till samiska företag som söker EU-medel – *forts.*

Sametingets kansli har berett motionen enligt praxis, så som opolitiskt, rättsligt och sakkunnigt.

Sametinget har sedan 1997 varit stödmyndighet för flera olika EU-program och ansvarat för stöd till samisk näringsverksamhet. Genom åren har kompetens kring processen för ansökningar om stöd och utbetalningar byggts upp.

Sametinget har idag ansvar för genomförandet av EU- i två olika program. Interreg Aurora där Sametinget tillsammans med sametingen i Norge och Finland utgör sekretariat för det samiska delområdet i Aurora. Sametinget är också som stödmyndighet till Jordbruksverket ansvarig för genomförandet av åtgärder inom den nationella Strategiska planen gällande investerings– och projektstöd. Sammanlagt arbetar tre personer med EU-stöd på Sametinget.

Sametinget ger allmän information och vägledning om stödets syfte, villkor och ansökningsförfarande till alla sökande som ber om det och känslan är att den åtgärden både är efterfrågad och uppskattad. Sametingets roll är också att kontrollera och följa upp så att beviljade stöd används på rätt sätt. Däremot kan myndigheten inte medverka till att utforma eller skriva enskilda stödansökningar samtidigt som den senare ska pröva och besluta i ärendet. En sådan ordning riskerar att komma i konflikt med förvaltningsrättsliga principer om saklighet, opartiskhet och likabehandling samt att skapa tvivel om myndighetens objektivitet vid prövningen.

Den innevarande programperioden för EU-stöden går mot sitt slut och förberedelser inför nästa programperiod har redan startat. Sametinget styrelse konsulterar regeringen i frågan och har gett uttryck för principer både gällande vilka stöd som bör komma samiskt näringsliv till godo under nästa programperiod men också lyft frågan om likabehandling av samiskt näringsliv, i likhet med andra näringar.

Att stötta samiskt näringsliv på ett bredare plan än endast via EU-stöden har länge varit en prioriterad fråga. I Sametingets årliga budgetunderlag till regeringen har frågan om samiskt näringsliv lyfts som eget politikområde under flera år. Utvecklingen av samiskt näringsliv är i huvudsak beroende av tidsbegränsade EU-program, vilket medför bristande kontinuitet, begränsad långsiktig planering och svaga möjligheter till strategiskt utvecklingsarbete. Även Sametingets möjlighet att samverka med regionala och nationella myndigheter inom områden som regional utveckling, livsmedelsstrategi och hållbar företagsutveckling begränsas, trots ett ökat intresse från andra aktörer.

§ 133 Motioner – *forts.*

§ 133.2 M 648 – Kvalificerat stöd till samiska företag som söker EU-medel – *forts.*

Näringsnämnden beslutade 29 september 2026, § 25;

att utifrån ovannämnda föredragning anse att förslagspunkterna ett och tre är besvarade då Sametinget redan har sekretariatsfunktion för sökande både för Interreg och CAP. I uppdraget ingår också att medverka i framtagande av nya EU-program,

att avslå förslagspunkterna två och fyra då förslaget i punkt två strider mot förvaltningsrättsliga principer om saklighet, opartiskhet och likabehandling att punkt fyra inte är möjlig att genomföra vare sig personellt eller ekonomiskt dagens resurser,

att denna punkt justeras omedelbart.

Rennäringsnämnden beslutade 8 oktober 2026, § 60.1

att ansluta sig till näringsnämndens yttrande.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att avslå motionen.

Paragrafen justeras omedelbart